

"Aftale om forsvarets ordning 1995-1999 af 8. december 1995"
med noter og kommentarer ved Holger Terp.

Bogen er indscannet med OCR og ligger i RTF-format

Udgivet på Fred på Nettet's OnLine Bibliotek af
Holger Terp, Strandbyparken 4 1tv
2650 Hvidovre, Danmark, Tlf. +45 3178 4028.

Downloadet fra "Fred på Nettet"
OnLine Biblioteket - FRED.dk/bibliotek/

"OnLine Biblioteket" i Fred på Nettet
er startet af Aldrig Mere Krig
ved Tom Vilmer Paamand og Holger Terp

Kommentarer sendes til WebMaster@FRED.dk

FORSVARSMINISTERIET
Hermed 4 bilag

1.kt.93-0024-15
8. december 1995

AFTALE OM FORSVARETS ORDNING 1995-1999

I tilknytning til Aftale om finanslov 1996 er der mellem Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, Centrum-Demokraterne og Det Konservative Folkeparti indgået følgende aftale om forsvarets ordning 1995-1999:

1. Forsvarsrammen for aftaleperioden fastsættes som følger (mio. kr., prisniveau 1996)¹²³:

1995	1996	1997	1998	1999
15.849	15.408	16.022	15.976	15.976

Forsvarsrammen er i 1995 tilført 400 mio. kr., til betalinger på materielanskaffelser⁴. I det omfang beløbet ikke vil kunne anvendes i 1995, kan det resterende beløb, udover den almindelige overførselsadgang, ubeskåret overføres til 1996 uden fradrag, som følger af opsparingsordning mv.⁵.

Disponeringsrammen for materielanskaffelsesprojekter i perioden 1995-99 udgør ca. 10,8 mia. kr. inklusive materielanskaffelse til hjemmeværnet⁶. De samlede materielanskaffelse fremgår af bilag 1.

Forsvarsministeriets øststøtteaktiviteter afholdes inden for rammen. I 1996 er afsat 50 mio. kr. hertil (1996-prisniveau)⁷.

¹Noter og kommentarer i denne udgave af forsvarsforliget er indsat af Holger Terp. Bemærk at forsvarsudgifterne ikke er skåret ned som det ellers er tilfældet med en lang række andre ministeriers budgetter. Forligsperioden er længere end Folketingets valgperioder.

²Rustning Der bør tages alle mulige forbehold over for disse tal, ligesom der ikke er nogen som overhovedet ved, hvor mange penge skiftende regeringer har brugt til militæruddgifter i Danmark de sidste 35 år. Danmark følger ikke NATOs regnskabspraksis. Pristalsreguleringer vedrørende våbenanskaffelser fremgår ikke, ligesom fordele så som manglende betaling af vægtafgift heller ikke er indregnet. Der savnes desuden en regnskabsopstilling af, hvorledes midlerne fordeles: til værnene, humanitære opgaver, til NATO, FN, WEU, EU osv., således at man for eksempel kan se, at Danmark betaler x kr. for medlemskabet af eksempelvis NATO. En række militærrelaterede udgifter f. eks. militærnægteradministrationen fremstår i Indenrigsministeriets budget.

³Bemærk den totale mangel på analyse af en trusselvurdering. Alt i aftalen drejer sig om økonomi og materialeanskaffelser og der er ingen af forligsparterne der spørger, hvor er fjenden?

⁴Man afsætter først 400 mio. kr. til materialeanskaffelser, hvorefter man nedsætter et udvalg som skal undersøge behovet for nye materialeanskaffelser, j.v.f. bilag 3! Kan udvalgets anbefalinger blive andet end en lang ønskeliste, når der kun er militærfolk i det?

En liste over forsvarets materiel findes i beretningen fra forsvarskommissionen af 1989.

⁵Hvor almindelig er denne opsparingspraksis i andre ministerier?

⁶Ud af et samlet officielt militærbudget på cirka 80 milliarder kr. i forligsperioden. 80 Milliarder kr. er også en slags penge.

⁷Hans Hækkerup i Polen, Estland, Letland og Litauen?

Udover forsvarsrammen kan forsvaret afholde udgifter som følge af optjente renteindtægter under ordningen om selvstændig likviditet⁸.

Forsvarsbudgettet reguleres som hidtil for stigninger i personeludgifterne, for pensionsreguleringer⁹, andre nye eller ændrede afgifter¹⁰ samt for valutakurs-udsving og prisudvikling for materiel, brændstof mv., som det er nødvendigt at importere¹¹. Forsvarsbudgettet reguleres i øvrigt efter samme regler som for det øvrige statsområde¹².

Der ydes kompensation efter hidtidige principper for forsvarets deltagelse i forureningsbekæmpelse og lignende ikke-militære opgaver¹³.

Udover de særlige overførselsregler, der gælder for provenufinansieringsordningen, jf. punkt 3, kan der foretages overførsel af mer-/eller mindreforbrug af bevillinger til det følgende finansår¹⁴. Overførsel af bevillinger ud over en størrelse på 2 % af bevillingsrammen kan kun foretages med tilslutning fra Finansudvalget¹⁵. Udgifterne til mønstringer kan dog af planlægningsmæssige grunde overføres frit fra år til år inden for perioden. Der er endvidere mulighed for overførsel af udgifter til det internationale engagement inden for hele forligsperioder, jf. punkt 2.

2. Forsvarets udgifter til deltagelse i løsning af opgaver i FN-, OSCE- og NATO-regi - herunder indsættelse af dele af Den Danske Internationale Brigade samt udsendelse af EU-monitorer - afholdes inden for forsvarsrammen. Der afsættes et årligt nettobeløb på 530 mio. kr. svarende til udsendelse af ca. 1500 mand i FN-tjeneste¹⁶. Forsvaret kan udover almindelig overførselsadgang ubeskåret overføre årligt mer- eller mindreforbrug hertil inden for forligsperioden. Ved et eventuelt mindreforbrug i forligsperioden vil de reducerede udgifter herved komme forsvaret til gode. Forsvarets deltagelse i løsning af opgaver i FN-, OSCE- og NATO-regi forelægges forligspartierne¹⁷.

Fra 1998 vil der være plads til at finansiere forsvarets humanitære indsats over miljø- og katastroferammens katastrofedel. Indtil da finansieres disse udgifter som hidtil over den humanitære bevilling under ulandsrammen¹⁸.

⁸Hvad er ordningen om selvstændig likviditet? Hvem har etableret den og hvornår? Er den i overensstemmelse med Danmarks riges Grundlovs paragraf 46, stk. 2.

⁹Officerspensionerne udbetales så vidt jeg ved af socialministeriet. Hvor stort et beløb er der tale om? Hvorfor udbetales militærrelaterede pensioner ikke via forsvarsministeriet og hvorfor indgår pensionerne ikke i forsvarsbudgettet? Hvor mange og hvilke pensioner udbetales via forsvarsministeriet og hvor mange og hvilke forsvarsrelaterede pensioner udbetales af andre ministerier?

¹⁰Hvilke andre ministerier og styrelser bliver holdt skadesløse ved indførelse af nye skatter og afgifter?

¹¹Økonomisk set, går man både med seler og livrem i forsvarsministeriet. Er der andre ministerier der har tilsvarende gunstige økonomiske ordninger?

¹²Hvilke reguleringer er der her tale om, jvf. det ovenstående?

¹³Hvis forsvaret skal udskrive regninger, når Fru Hansen føder i en snestorm, kan denne samfundsmæssige opgave lige så godt udføres af et civilt korps. Siden hvornår er forsvaret begyndt at få kompensation for disse opgaver, hvem har besluttet det og hvordan afspejles de i forsvarsomkostningerne?

¹⁴Hvilke andre ministerier har tilsvarende ordninger?

¹⁵Hvornår har finansudvalget ikke godkendt en ansøgning fra forsvarsministeriet?

¹⁶Hvis udgifterne til Den danske internationale Brigade ligger her, så klager forsvaret over, at man ikke kan få pengene til at slå til på en enkelt konto, for at få en generel forøgelse af forsvarsbudgettet. Se diskussionen omkring fiskeriinspektionen ved Grønland og Færøerne.

¹⁷Hvorfor ikke folketinget?

¹⁸Det er at forvirre begreberne, at blande militæret ind i humanitære opgaver. Forsvarspolitik drejer sig traditionelt om at forsvare yde grænser, men sikkerhedspolitiske opgaver, så som Petersberg-opgaver, fredsbevarende og humanitære opgaver løses, ifølge EU-ambassadør Niels Erthøj, "nogen gange med militære midler". Denne sprogforbistring skal tjene til at få WEU til at glide lettere ind hos den danske befolkning, idet der vil blive skelnet imellem forsvars- og sikkerhedspolitik. Petersberg-erklæringen fra juni 1992 var WEUs svar på EU-traktaten, hvor det fra EU side blev understreget stærkt, at EU måtte blive i stand til at håndtere alle konflikttyper, som i denne sammenhæng omfatter alt fra humanitære redningsaktioner til fredsoprettende operationer, som snarere burde kaldes krig. Ligger der i dette tiltag en skjult dansk

Forsvarsrammen er fra 1996 forøget med 43 mio. kr. årligt ved overførsel af skibe fra Erhvervsministeriet og Miljø- og Energiministeriet, jf. punkt 9¹⁹.

Af forsvarsbudgettet ydes i 1995 et bidrag på 7,3 mio. kr. til drift af Det Sikkerheds- og Nedrustningspolitiske Udvalg. I forbindelse med nedlæggelsen af bl. a. dette udvalg og etableringen af Dansk Udenrigspolitisk Institut fastsættes forsvarets bidrag hertil til 10,4 mio. kr., i prisniveau 1996) årligt pr. 1. januar 1996²⁰.

3. Som led i strukturtilpasningerne og til finansiering af de bygge- og anlægsarbejder, der følger af forsvarets omstrukturering, fortsætter den såkaldte provenufinansieringsordning²¹. Ordningen indebærer, at indtægter, der opnås ved afhændelse af forsvarets arealer og ejendomme som led i de fortsatte bestræbelser på rationalisering og tilpasninger, anvendes til nødvendige investeringer i forbindelse hermed²². Efter nærmere aftale med Finansministeriet kan forsvarsrammen i forbindelse med provenufinansieringsordningen overtrækkes med 130 mio., kr. årligt (1996-prisniveau) i perioden 1996 til 1999. Overtrækket kan kun anvendes til omstruktureringsformål²³. Beløbet vil i de efterfølgende år blive modregnet i takt med gennemførelse af ejendomssalg²⁴. I 1995 kan der tilsvarende afholdes et merforbrug på indtil 75 mio. kr. (1995-prisniveau)²⁵.

4. I hæren ændres den nuværende Jyske Division til Danske Division, hvori indgår to jyske og en sjællandsk brigade. En jysk brigade nedlægges, og der gennemføres ændringer af hærens krigsstyrke. I takt med ændringen og tilgang af ca. 50 kampvogne af LEOPARD 2 typen udfases de sidste CENTURION kampvogne, og et antal lette M/41 kampvogne erstattes af LEOPARD IV kampvogne, Krigsstyrken reduceres i perioden til ca. 58.000 personer.

Sjællandske Ingeniørregiment og Jyske Ingeniørregiment sammenlægges på Farum Kaserne under navnet Ingeniørregimentet. Der udskilles en ingeniørbataljon, som placeres på Dragonkasernen i Holstebro. Sjællandske Trænregiment og Jyske Trænregiment sammenlægges på Hvorup Kaserne i Aalborg under navnet Trænregimentet. Der udskilles en trænafdeling, som placeres på Farum Kaserne.

tilnærmelse til WEU? Jens Kimby skriver i Information den 14.-15. 12.96, at Danmark har en observatørpost i WEU, "en post, som i følge Petersberg-erklæringen giver *samme rettigheder og ansvar* som fulde medlemmer for funktioner, der er overført til WEU fra andre fora eller institutioner, som de allerede tilhører".

Forsvarets Internationale Sundhedsstøtte, har, ifølge Geert Grønnegaard i Information, den 19.12.1996 fået midler via ulandshjælpens katastrofedel.

¹⁹Hvad er den saglige begrundelse for at lægge disse tjenester ind under forsvarsministeriet?

²⁰Hvis SNU og dansk udenrigspolitisk Institut finansieres via forsvarsministeriet og ikke via kulturministeriet, hvor uafhængigt er så deres forskning?

²¹Forsvarsministeriet sælger ud af statens arvesølv for at erhverve nogle kortvarige forbrugsgoder. Det er en uhensigtsmæssig ordning. På et eller andet tidspunkt løber forsvarsministeriet, selv om det er landets største administrator af jord, tør for ejendom. Hvornår er denne provenu-finansieringsordning indført? Hvordan aflæses den i statsregnskabet? Betyder ordningen at forsvarsministeriet regulerer forrige års forsvarsbudgetter opad, og at det sender rettelsesblade til de internationale organisationer som modtager oplysninger om Danmarks forsvarsbudget? Endelig: sælger forsvarsministeriet arealer alt efter, hvad der i øjeblikket står på dets ønskeseddel og som man p.t. ikke kan få finansieret af ellers meget rundhåndede politikere?

²²Hvad er forsvarets ejendom og hvad er statsejendom anvendt af forsvaret? Spørgsmålet bedes specielt besvares i forbindelse med salget af Holmen og salget af lufthavne.

²³Hvad er omstruktureringsformål? I forbindelse med flådens udflytning fra Holmen, fik man nye værksteder i Frederikshavn som man ikke havde tilsvarende i København:

²⁴Altså ekstrabevillinger alt efter, hvor meget ejendom forsvarsministeriet sælger og det uden, at finansudvalget eller folketinget skal bevillige pengene. Man tager statsejendom og giver det til forsvarsministeriet. Hvem der bare var ejendomsmægler.

²⁵Hvad nu hvis forsvarsministeriet sælger ejendomme efter 1995?

Randers Kaserne søges afhændet²⁶. Skydebanen udskilles til hjemmeværnet. Kamptroppernes sergentskole samles på Sønderborg Kaserne med benævnelsen Hærens Sergentskole. Odense Kaserne med dele af Højstrup Øvelsesplads søges afhændet. Militærregion IV indplaceres i nybyggeri på Højstrup Øvelsesplads, og HAWK eskadrillerne 531 og 532 styrkes i nødvendigt omfang, så de etablisementsmæssige opgaver for eskadrillerne fortsat kan løses efter afhændelse af Odense Kaserne. Musikkorps Fyn nedlægges.

Hjemmeværnscenter IV'S stab, Hjemmeværnsdistrikt 43 Østfyn og Lavvarslingsdistrikt Odense indplaceres på Højstrup Øvelsesplads.

Lokalkøreskolen i Sønderborg udbygges. Der etableres en centralkøreskole i Fredericia, samtidig med at centralkøreskolen i Odense nedlægges.

I forbindelse med nedlæggelse af Forsyningsdepotområde Sydjylland som led i en igangværende justering af Hærens Materielkommandos organisation overtager hjemmeværnet Søgaardlejren²⁷. Den nordlige del af lejren, der bliver overflødig, søges afhændet.

Ud over de iværksatte anskaffelser i 1995 anskaffes til Den Danske Internationale Brigade special- og transportkøretøjer, og der påbegyndes en renovering og opdatering af brigadens pansrede mandskabsvogne. Desuden anskaffes der til brigaden natobservationsudstyr, nyt satellitmateriel og supplerende kommunikationsudstyr. Der iværksættes anskaffelse af ca. 50 brugte middeltunge kampvogne af LEOPARD 2 typen samt anskaffelse af ca. 20 pansrede mandskabsvogne med hjul til Den Danske Internationale Brigade.

Forsvaret vil bidrage til at afklare mulighederne for en dansk udvikling af et system til opsporing af metalfri personelminer.

5. I søværnet reduceres udrustningsniveauet i WILLEMOES-klassen. Antallet af værnepligtige tilpasses det reducerede behov bl.a. i bevogtnings- og nærforsvarstjenesten. Der foretages en rationalisering ved marinedistrikterne.

Gennemførelsen af STANDARD FLEX 300 programmet fortsættes med anskaffelse af 2 minerydningsmoduler, 6 kampmoduler, 4 anti-ubådsmoduler, 2 forureningsbekæmpelsesmoduler samt et minestrygningselement. I rammen af nordisk forsvarsmaterielsamarbejde og eventuelt sammen med andre NATO-lande undersøges mulighederne for at udvide et fælles fremtidigt ubådsprojekt til afløsning af de nuværende ubåde. Der kan i perioden anvendes ca. 23 mio., kr. hertil²⁸.

6. I flyvevåbnet nedlægges Flyvestation Vandel og Flyvestation Tirstrup som deployeringsflyvestationer. Hærens Flyvetjeneste forbliver på Flyvestation Vandel. Dele af Flyvestation Tirstrup anvendes som depotområde. Øvrige dele søges afhændet og eventuelt anvendt til civil flyvning.

Kanonlærluftforsvareskadrille 670 i Aalborg deaktiveres i fredstid. Der oprettes et missilnærluftforsvarelement til at varetage uddannelsen af personel til fremtidige missilnærluftforsvareskadriller. L/60 kanonluftforsvarssystemet nedlægges. I Luftværnsgruppen foretages en yderligere strukturtilpasning bl.a. indeholdende en mindre personelreduktion.

Der anskaffes 4 brugte F-16 fly, der modificeres til dansk standard, herunder midtvejsopdatering (Mid Life Update). Opdatering af HAWK systemet videreføres og omfatter også andre elementer af det landbaserede luftforsvar med henblik på at skabe grundlag for etablering af et integreret landbaseret luftforsvarssystem. Til F-16 flyene anskaffes hjelmmonteret sigteudstyr, og der indledes anskaffelse af præcisionsvåben. De korterelevende flybårne luftforsvarsmissiler af ældre dato

²⁶Ifølge Ritzaus Bureau til Randers kommune, men det er den 30.11.96 stadig uvist om kommunen overdrages kasernen (Det fri Aktuelt 30.11.96).

²⁷Hvad skal hjemmeværnet betale for kasernen?

²⁸Hvad er den militære værdi af danske ubåde? Ubåde på lavt vand er nemme at spore og uskadeliggøre. Ubåde er desuden traditionelt et offensivt våben og ikke et defensivt våben.

modificeres eller erstattes ved nyanskaffelser.

7. Der foretages rationaliseringer på det værnsfælles område inklusive Forsvars-kommandoen.

8. Hjemmeværnets opgaver udbygges og videreføres i perioden i overensstemmelse med Beretning om hjemmeværnets fremtidige virke²⁹. Hjemmeværnet overtager i 1996 en betalingsforpligtigelse på 7 mio. kr., i 1997 15 mio. kr. og fra 1998 den fulde finansielle forpligtigelse, der er forbundet med anskaffelsen af nye hjemmeværnsskuttere³⁰. Hjemmeværnscenter III samles og indplaceres i Søgaardlejrens sydlige del. Hjemmeværnsregion III's nuværende administrationslokaliteter i Haderslev søges afhændet.

9. Ved delegation indledes en trinvis overførsel af driftsansvaret for maritim miljøovervågning og maritim forureningsbekæmpelse fra Miljø- og Energiministeriet til Forsvarsministeriet³¹. Den 1. januar 1996 delegeres driftsansvaret for miljøskibene til søværnet. Efter nærmere aftale mellem Miljø- og Energiministeriet og Forsvarsministeriet og i overensstemmelse med anbefalingerne i Rapport af 19. oktober 1995 om maritim miljøovervågning og maritim forureningsbekæmpelse delegeres de øvrige dele af driftsansvaret til Forsvarsministeriet. Forsvarsrammen justeres i takt hermed.

Endvidere overføres istjenesten, der omfatter ismeldingstjenesten og isbrydningstjenesten, herunder isbryderne, den 1. januar 1996 fra Erhvervsministeriet til Forsvarsministeriet. Isbryderne indplaceres organisatorisk i søværnet³².

10. Det foreløbige danske bidrag til UN Stand-By Forces er et stabskompani og stabsofficerer fra Den Danske Internationale Brigade.

11. Det danske bidrag til NATOS reaktionsstyrker fra udgangen af 1995 fremgår af bilag 2. Bidragene revurderes løbende på baggrund af behov og muligheder.

12. Forsvaret yder bistand til afhjælpning af humanitære og miljømæssige katastrofer i udlandet. Grundlæggende for en sådan bistand er, at hensynet til de primære militære opgaver og forsvarets andre opgaver skal tillade bistanden, og at forsvaret skal kunne yde bistanden mere effektivt, hurtigere eller mere økonomisk, end hvis bistanden blev ydet i andet offentligt eller privat regi. Forsvaret har tilmeldt en række aktiver til det register over militære-, civilbeskyttelses- og civilforsvarsaktiver til rådighed for katastrofehjælp, som er under udarbejdelse i FNS Department of Humanitarian Affairs (DHA). Forsvarets bistand ydes som supplement til og i regi af en af Udenrigsministeriet iværksat eller planlagt bistand. Den Interministerielle Humanitære Kontaktgruppe³³ varetager den overordnede koordination af det samlede danske humanitære beredskab og af den samlede danske bistandsindsats. Forsvarets bistand foudses at være tidsbestemt og vil ske efter konkret anmodning fra Udenrigsministeriet og finansieres, som det fremgår af punkt 2.

13. Det bi-, tri- og multilaterale samarbejde med de central- og østeuropæiske lande vil blive intensiveret

²⁹Beretning om hjemmeværnets fremtidige virke har jeg endnu ikke læst. Desværre står der ikke her noget om, hvem der har udgivet den eller hvornår.

³⁰Hvor stor er hjemmeværnsskutternes militære værdi?

³¹Kan kanoner og krigsskibe finde og afskrække miljøsyndere på havet, når de civile myndigheder ikke kan? Hvad er begrundelsen for at lægge driftsansvaret for miljøovervågning og maritim forureningsbekæmpelse ind under forsvarsministeriet?

³²Er søværnet bedre til at administrere isbryderne end Erhvervsministeriet og i givet fald, hvorfor?

³³Hvem er medlem af gruppen?

og udbygget bl.a, inden for rammerne af Partnerskab for Fred.

14. Personelsammensætningen tilpasses løbende under hensyntagen til løsningen af forsvarets opgaver, de fastsatte rammer, den personelmæssige fleksibilitet, rekrutteringsmulighederne, strukturtilpasninger m. m. Den tidligere aftalte job- og uddannelseskonsulentordning til støtte for beskæftigelse og uddannelse af hjemsendt eller afskediget personel videreføres.

Til personel ved Den Danske Internationale Brigade tilføres en uges øvelsestid, og det planlægningsmæssige krav om 2. gangs udsendelse frafalder m.h.p., at bedre rekrutteringen. De tidligere aftalte principper om opstilling af en uddannelsesstøttestruktur ved enheder under uddannelse videreføres generelt og styrkes med særlig vægt på uddannelsen til internationale opgaver.

Personeltilpasninger som følge af besparelser og strukturelle ændringer gennemføres efter hidtidige retningslinier for så vidt angår omskoling, efteruddannelse mv. og fratrædelsesvilkår i øvrigt, jf. tekstanmærkning nr. 59 til § 12. Forsvarsministeriet³⁴. Det berørte personel tilbydes i størst muligt omfang anden beskæftigelse i forsvaret. Det kan i et vist omfang blive nødvendigt at foretage afskedigelser, herunder eventuelt af tjenestemænd. Selektive ansættelsesstop vil blive benyttet i nødvendigt omfang.

Forsvarets forventede årsværksforbrug for årene 1995 -1999 frem går af nedenstående oversigt (1996-1999 afrundede tal):

	FL 1994	FL 1995	1996	1997	1998	1999
Officerer	4.130	4.217	4.180	4.160	4.150	4.120
Stam-personel	12.969	12.914	13.170	13.170	12.940	12.850
Vær-ne-pligti-ge	9.035	8.290	7.800	7.920	8.030	8.030
Civile	8.942	9.048	8.960	8.960	8.900	8.830
I alt	35.080	34.469	34.200	34.210	34.020	33.830

I skemaet indgår ikke årsværk vedrørende kontraktansat FN-personel samt årsværk vedrørende feriegodtgørelse ved afgang, overarbejde mv.^{35, 36}.

15. Der nedsættes et udvalg vedrørende forsvarets materiel og en forsvarskommission, jf. bilag 3 og 4. Forsvarskommissionens kommissorium kan inden kommissionens nedsættelse justeres efter nærmere

³⁴Mange høvdinge og få indianere. Reduktion af krigsstyrken burde føre til færre officerer og underofficerer på samme måde som man i Undervisningsministeriet nedlagde et par lærerseminarer på grund af de små årgange skoleelever.

³⁵Jeg forestiller mig p.t. 14 dages ferie pr. 15.00 ansatte pr år tilsyneladende ikke er opgjort. Det er da et par årsværk som tilsyneladende er udeladt af statistikken. Hvorfor er forsvarets samlede personaleforbrug ikke opgjort?

³⁶Er der et rimeligt forhold mellem antallet af høvdinge og indianere?

aftale mellem forligspartierne³⁷.

16. Detaljerede oplysninger om struktur og ressourceforbrug, herunder personel, vil fremgå af de årlige finanslove. Større materielanskaffelsesprojekter samt køb og salg af fast ejendom forelægges særskilt for Finansudvalget, De årlige forslag til finanslove samt aktstykker, der udfylder budgettet, drøftes forudgående med forsvarsforligspartierne.

Forligspartierne orienteres løbende om forhold indenfor aftalens rammer, der har betydning for personelstruktur og materielanskaffelser. Der orienteres specifikt om udviklingen i betalingsafløbet på materielanskaffelser, og væsentlige ændringer heraf forelægges for forligspartierne.

Når det detaljerede indhold af materielanskaffelsesprojekterne vedrørende anskaffelse af materiel til Den Danske Internationale Brigade i 1997 samt spørgsmålet om modifikation af de ældre korttrækkende luftforsvarsmissiler af typen SIDEWINDER eller anskaffelse af anden tidssvarende luftforsvarsammunition i 1998 er endeligt defineret, forelægges projekterne til forligspartiernes godkendelse inden disponering.

³⁷Bemærk prioritet: først ønskelisten og derefter politikken.

Bilag 1 til Aftale af 8. december 1995 om forswarets ordning 1995-1999.

Planlagte større materielprojekter i perioden 1995 - 1999

Større anskaffelser og modifikationsprogrammer i perioden 1995-99 omfatter (ca.-beløb i mio. kr. angivet prisniveau (PN) 1996):

[Statistik sammenpresset]

Planlagt disponeringsår

1995-1999

HÆREN

Minerydningsmateriel
Enkeltmandsudrustning
Raketkastere til Danske Division
Natobservationsudstyr mv.
Kampvognssimulator
Panserværns- hhv. dysekanonammunition
Materiel til Den Danske Internationale Brigade
Artilleripejleradar
EDB til kommandostationer³⁸
Ammunition til raketkastere
System til fjernopklaring
Raketkastere til Østre Landkommando
Ammunition til feltartilleriet
PMV (modifikation/anskaffelse)

SØVÆRNET

Elektrooptik til kystudvig
Levetidsforlængelse af korvetter
Minerydningsmoduler, STANDARD FLEX
Civile moduler, STANDARD FLEX
Integreret luftforsvarsmissilsystem
Våben til STANDARD FLEXI, fase 1
Radiokommunikationsudstyr
Levetidsforlængelse af LYNX-helikoptere
Bugserbåde
Kampmoduler, STANDARD FLEX
Anti-ubådsmoduler, STANDARD FLEX
Missilvildledningsladninger, Sea Gnat
Våben til STANDARD FLEX, fase 2
Minestrygningselement, prototype

³⁸Forsvarsministeriet har i december 1996 søgt finansudvalget om tilslutning til indkøb af edb-udstyr for 60 mio. kr. til stabene ved den danske internationale brigade, Danske division med tilhørende brigader samt Hærens Operative Kommando, meddeler FOV, nr. 50. 1996.

Militær satellitkommunikation

FLYVEVÅBNET

Identifikationsudstyr

Træningsudstyr til F-16

Opdatering af HAWK, fase 1

Ammunition til F-16, fase 2

Landingshjælpemidler

Levetidsforlængelse af Gulfstream

Erstatningsfly F-16

Rekognosceringsudstyr til F-16

Opdatering af HAWK, fase 2 mv.

Ammunition til F-16, fase 3

Missilvarslingsudstyr

Natsensorer til F-16

Brandslukningskøretøjer

Præcisionsvåben til F-16

HJEMMEVÆRNET

Kuttere 3. serie

Oppakningsystem

ABC-masker

Samlet disponering: 2242+2069+2159+2167+2188 [kr.]

BIDRAG TIL NATO'S REAKTIONSSTYRKER

1. Dansk landmilitært bidrag til NATOS Umiddelbare Reaktionsstyrker består forsat af en let opklaringsenhed. Bidraget til NATOS Hurtige Reaktionsstyrker omfatter Den Danske Internationale Brigade, patruljer fra Jægerkorpset samt et elektronisk opklaringskompagni.
2. Dansk sømilitært bidrag til NATOS Umiddelbare Reaktionsstyrker består af i korvet, 1 STANDARD FLEX 300 i minerydningsrollen samt efter særligt behov, 1 kommando- og støtteskib til NATOS stående minerydningsstyrke, der tilmeldes Multinational Maritime Forces (MNMF). Det supplerende bidrag til NATOS Hurtige Reaktionsstyrker består af enheder til MNMF og enheder til Area Forces. Til De Hurtige Reaktionsstyrker i MNMF tilmeldes 1 ubåd og 1 STANDARD FLEX 300 i minerydningsrollen. Til De Hurtige Reaktionsstyrker i Area Forces tilmeldes 1 korvet, 1 ubåd, 4 WILLEMOES-klasse, 6 STANDARD FLEX 300 i patruljebådsrollen, 2 inspektionsskibe, 2 inspektionsskuttere samt 1 STANDARD FLEX 300 i minerydningsrollen (sidstnævnte tilmeldes, når 3. minerydningsmodul er operativt). Inspektionsskibe/-kuttere afgives primært til aktiviteter inden for enhedernes traditionelle operationsområde omkring Grønland og Færøerne³⁹. ...[statistisk opstilling udeladt].
3. Dansk luftmilitært bidrag til såvel NATOS Umiddelbare som til de Hurtige Reaktionsstyrker består af en eskadrille med 12 F-16 fly. Herudover tilmeldes en HAWK eskadrille til De Hurtige Reaktionsstyrker. Endelig er et Gulfstream G-III fly tilmeldt SACLANTS Hurtige Reaktionsstyrker i Area Forces. Fra 1997 tilmeldes herudover ét C-130 transportfly til NATOS On-Call Airlift Pool med tilhørende personel og udstyr til International Airlift Control Elements.

³⁹Rigsrevisionen retter, ifølge Jyllandsposten 3.12.1996, en voldsom kritik mod forsvaret, fordi det "sukker i øjeblikket over mangel på penge" [sic]. Anledningen er den, at forsvaret dels skal løse mange internationale opgaver, og dels bruger et "så voldsomt beløb på militær tilstedeværelse omkring Grønland og Færøerne". Rigsrevisionen peger på, at der er langt færre fisk, og at der er færre fiskere. Med andre ord færre ikke kriminelle fiskere.

Bilag 3 til Aftale alf 8. december 1995 om forsvarets ordning 1995-1999.

UDVALGET VEDRØRENDE FORSVARETS MATERIEL

KOMMISSORIUM

Udvalget skal med udgangspunkt i forsvarets nuværende materielsituation og de i nærværende aftale indeholdte materielanskaffelsesprojekter foretage en vurdering af levetiden for forsvarets - inklusive hjemmeværnets - materielsystemer og hovedmateriel genstande. Vurderingen skal baseres på materiellets konkrete anvendelse, anvendelsesgrad og dermed nedslidning samt den økonomiske levetid.

Udvalget skal endvidere vurdere den forventede teknologiske og økonomiske udvikling på materielområdet og denne udviklings betydning for forsvarets materielanskaffelser over en længere horisont.

Udvalget udarbejder et forslag til større anskaffelser af materielsystemer og hovedmaterielgenstande⁴⁰. Forslaget skal kunne indgå i arbejdet i den forsvarskommission, der primo 1997 skal indlede analyse af forsvarets formål, opgaver og organisation mv.

Udvalget skal afslutte sit arbejde senest den 1. september 1997.

UDVALGETS SAMMENSÆTNING

Chefen for Forsvarskommandoens Materielstab (formand), repræsentanter for Forsvarsministeriet, Forsvarskommandoen, Materielkommandoerne, Forsvarets Forskningstjeneste og Hjemmeværnskommandoen⁴¹.

Udvalgets sekretariat placeres i Forsvarskommandoen. Der kan tilknyttes medarbejdere til sekretariatet fra myndigheder, der har repræsentanter i udvalget.

⁴⁰Hvorfor ikke vurdere om der overhovedet er behov for nyanskaffelser. Udvalget gør kun det, politikerne forventer det gør. Med andre ord. Beklagelser over materiellets korte levetid og vil efter al sandsynlighed understrege behovet for store nyindkøb. Som man spørger, får man svar.

⁴¹Udvalget er ensidigt sammensat, bortset fra repræsentanterne fra våbenindustrien ikke behøver at sidde i udvalget, så er der heller ikke politikere eller folk som er kritisk indstillet over for forsvaret.

Bilag 4 til Aftale af 8. december 1995 om forsvarets ordning 1995-1999.

FORSVARSKOMMISSIONEN AF 1997

Forsvarskommissionen af 1997 sammensættes af politikere, repræsentanter for forsvaret og særligt sagkyndige⁴².

KOMMISSORIUM

Kommissionen skal med udgangspunkt i Lov af 8. december 1993 om forsvarets formål, opgaver og organisation mv. overveje, hvilke ændringer heraf der måtte være nødvendige i lyset af den sikkerhedspolitiske udvikling. Der udarbejdes en trusselsvurdering⁴³.

Overvejelserne skal baseres på forudsætningen om et fortsat aktivt dansk medlemskab af FN, OSCE og NATO som grundlag for dansk forsvars- og sikkerhedspolitik⁴⁴.

Kommissionen skal bl. a. foretage en afvejning af forsvaret af nærområdet i forhold til den internationale indsats.

Kommissionen skal endvidere vurdere indstillingen fra Udvalget vedrørende forsvarets materiel. På baggrund heraf og i fortsættelse af kommissionens eventuelle forslag til ændring af forsvarets formål, opgaver og struktur fremsættes forslag til større materielanskaffelser i de kommende år⁴⁵.

Kommissionen kan tilkalde sagkyndige og afgive delindstillinger, i det omfang det findes hensigtsmæssigt. Kommissionen forudsættes at give de faglige organisationer mulighed for at fremsætte synspunkter, der kan indgå i udvalgets overvejelser⁴⁶.

Kommissionens redegørelse skal kunne danne grundlag for forhandlinger mellem forligspartierne om indgåelse af et forsvarsforlig for en periode efter 1999.

Kommissionen påbegynder sit arbejde primo 1997 og forudsættes at afslutte arbejdet inden udgangen af 1998⁴⁷.

⁴²Hvordan bliver fordelingen af forsvarspositive og kritikere?

⁴³Efter at man har anskaffet midler til eller materiel?

⁴⁴Hvorfor må kommissionen ikke stille spørgsmålstejn ved Danmarks medlemskab af NATO?

⁴⁵fremsættes forslag til... er en ordre ikke en valgmulighed. Hvad nu om der i et kommende forlig om forsvaret slet ikke var behov for nyt materiel?

⁴⁶Formodentligt soldaterorganisationer mv., hvad med fredsbevægelserne?

⁴⁷Anbefalinger:

- 1) Partierne forbydes at lave forlig som rækker længere end folketingsmedlemmernes valgperioder, dvs. maksimalt fire år.
- 2) Der ønskes en komplet analyse af samtlige militærrelaterede udgifter i alle dele af statens budget siden 1967, herunder optagelse af udgifter forbundet med forsvarets efterretningstjeneste, pension til militære, militærnægteradministration, civilt beredskab, civilforsvar.
- 3) Udredning ønskes af det "militære" ejendomssalg både forvaltningsmæssigt, juridisk og moralsk, herunder en analyse af militærets ejerforhold til samtlige anvendte arealer. Hvornår og under hvilke betingelser har forsvarsministeriet overtaget ejendommene det disponerer over og til hvilken pris? Analysen skal specielt finde sted ved flådebaser, herunder Holmen, og flyvepladser.
- 4) Kvalitetsvurdering ønskes af Den internationale Brigades arbejde i Bosnien. Kan militæret løse politiske konflikter eller er de med til at forlænge dem?
- 5) Stop for overførsel af økonomiske midler herunder renteindtægter i forsvarsministeriet fra et finansår til det næste. Eventuelle renteindtægter returneres til statskassen.
- 6) Stop for nye materielanskaffelser til efter forsvarskommissionen har talt.
- 7) Nedlæggelse af marinehjemneværnet.
- 8) Stop for anskaffelsesplaner for ubåde og udfasning af ubåde.

(SLUT)